Raadsvoorstel

Onderwerp:	portefeuillehouder: Marcel Roelofs
toestemming toetreding gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Maasland per 1 maart 2025	datum vergadering: 16 december 2024
	zaaknummer: 0889376424

Samenvatting

De overeenkomst met onze huidige afvalinzamelaar PreZero, eindigt per maart 2025. Het college heeft een onderzoek uitgevoerd naar de voor- en nadelen van het toetreden tot de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst Maasland als alternatief voor een private afvalinzamelaar, met oog op de toenemende eisen rondom afvalscheiding en -inzameling. Het onderzoek is afgerond en de resultaten zijn met u gedeeld. Er is geconcludeerd dat toetreding tot Reinigingsdienst Maasland opportuun is voor de gemeente Beesel. Vervolgens heeft Reinigingsdienst Maasland alle gemeenteraden in de gelegenheid gesteld om een zienswijze uit te brengen. U heeft in de vergadering van 23 september een besluit hierover genomen en u heeft geen zienswijze ingediend. De zienswijzeprocedure heeft niet geleid tot een wijziging van het voorgenomen besluit. Het Algemeen bestuur van Reinigingsdienst Maasland heeft inmiddels ingestemd met de beoogde toetreding.
Wij verzoeken u nu om het college toestemming te geven om tot de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Maasland toe te treden per 1 maart 2025.

Voorstel

1. Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 1, vierde en vijfde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot het besluiten tot het toetreden tot de Gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Maasland per 1 maart 2025 overeenkomstig het aan de raad gezonden ontwerpbesluit.

Toelichting raadsvoorstel

1. Aanleiding
Op 3 oktober 2023 heeft het college de raad geïnformeerd over de uitdagingen rondom de huis-aan-huis-afvalinzameling per 1 maart 2025, wanneer het contract met PreZero eindigt. PreZero zal niet meer inschrijven op aanbestedingen die alleen inzameling betreffen, en door fusies en overnames is het aantal inzamelaars beperkt tot zeven. Deze bedrijven schrijven vaak alleen in op aanbestedingen die inzameling en verwerking combineren, wat de marktwerking beperkt en prijzen opdrijft. Veel gemeenten kiezen daarom voor regionale samenwerking om risico's van aanbestedingen, zoals hogere prijzen en geen inschrijvingen, te voorkomen.

Kortom, een uitbesteding van de afvalinzameling door een nieuwe aanbesteding levert risico's op met betrekking tot de continuïteit (geen inschrijvers bij een aanbesteding) en prijs (die hoger zal zijn dan noodzakelijk in een functionerende markt). Dat is de reden waarom er nader onderzoek is gedaan naar een aansluiting van Beesel bij een gemeenschappelijke regeling als alternatief hiervoor.

Vooronderzoek heeft daarbij uitgewezen dat de gemeenschappelijke regeling RDM de meest geschikte partij is voor Beesel om bij aan te sluiten, omdat:

1. om lid te kunnen blijven van het bestaande en succesvolle samenwerkingsverband van de Vereniging Afval Samenwerking Limburg (ASL), niet buiten de provinciegrenzen gezocht moet worden naar een publieke afvalinzamelaar om bij aan de sluiten;
2. van de vijf publieke afvalinzamelaars in Limburg, alleen RDM te kennen heeft gegeven open te staan voor een uitbreiding met andere (Noord-)Limburgse gemeenten;
3. RDM geografisch gezien het beste aansluit op de regio Noord-Limburg en
4. RDM jarenlange ervaring heeft met op Beesel gelijkende landelijke gemeenten zoals Leudal en Roerdalen.

We hebben Orgfit verzocht om onderzoek te doen naar de voor- en nadelen om toe te treden tot een gemeenschappelijke regeling. Op basis van de resultaten van het onderzoek van ORGfit hebben we geconstateerd dat zich geen majeure risico's voordoen die onze toetreding belemmeren. Gezien de ontwikkeling op het gebied van huishoudelijk afvalbeheer in combinatie met de transitie naar een circulaire economie zien we toetreding tot RDM als een stabiele en veilige keuze ten opzichte van een Europese aanbesteding. Onze conclusie is derhalve dat toetreding tot RDM een groot aantal kansen en voordelen biedt en een toetredingsverzoek daarom opportuun is. Op 23 september 2024 heeft u dan ook besloten het verzoek tot toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst Maasland positief te bekrachtigen en zich te onthouden van het kenbaar maken van zienswijzen met betrekking tot de beoogde toetreding. Voorliggend voorstel heeft betrekking op het vervolg van de procedure.

2. Doelstelling
Het naar de toekomst toe borgen van een doelmatige (huis-aan-huis) inzameling van huishoudelijk afval en grip te hebben op de kosten.

3. Uitgangssituatie
Op 28 februari 2025 eindigt - na 10 jaar - ons contract voor o.a. de huis-aan-huis inzameling van restafval en GFT met PreZero.

4. Rol gemeente
Trekker

5. Toelichting

Als gevolg van de in september en oktober van 2024 doorlopen zienswijzeprocedure is de voorgenomen toetreding tot de gemeenschappelijke regeling van Reinigingsdienst Maasland (hierna: RDM) in een nieuwe fase beland, te weten dat:

- het AB van RDM in de vergadering van 6 november 2024 besloten heeft tot toetreding van de colleges Horst en gemeente Beesel;
- het college vraagt nu aan uw raad om toestemming te verlenen tot het toetreden tot de GR van RD Maasland, en;
- de raden van de huidige deelnemers zal worden gevraagd om toestemming te verlenen voor de voorgenomen toetreding en de daarmee gepaard gaande wijziging van de gemeenschappelijke regeling.

Na het verlenen van toestemming wordt zowel in ons college als de colleges van de huidige deelnemers gevraagd om te besluiten tot toetreding tot de regeling. Het proces wordt hieronder nader uiteengezet.

Opbrengst zienswijzefase

In de maanden september en oktober 2024 hebben de gemeenteraden van de huidige deelnemers als bij de beoogde nieuwe deelnemers van RDM de mogelijkheid gekregen om zienswijze uit te brengen.

De gemeenteraden van Horst aan de Maas, Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw en Roerdalen hebben géén zienswijze ingediend. Enkel door de gemeenteraad van Leudal is een zienswijze ingediend. Deze zienswijze richt zich tot de voorgenomen toetreding van de colleges van Beesel en Horst aan de Maas en luidt als volgt:

> *"Als zienswijze over de verzoeken van respectievelijk de colleges van de gemeenten Beesel + Horst aan de Maas om toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Maasland te Haelen in te dienen dat die toetreding volwaardig dient te zijn zoals genoemd in artikel 6 lid 3 van de gemeenschappelijke regeling inhoudende dat alle basistaken worden uitgevoerd door Reinigingsdienst Maasland, mits deze door de toetredende gemeente worden aangeboden aan de inwoners. Toetreding kan gefaseerd plaatsvinden."*

Naar aanleiding van deze zienswijze heeft overleg plaatsgevonden met het college van Leudal. Benadrukt wordt dat deze zienswijze de bevestiging vormt van de door RDM ingezette koers, namelijk dat Horst aan de Maas en Beesel van harte welkom zijn als nieuwe "volwaardige" deelnemer aan RD Maasland.

De zienswijze is namelijk geformuleerd conform het toetredingsvoorstel dat RDM aan Beesel en Horst aan de Maas heeft gedaan, namelijk dat er na toetreding sprake zal zijn van een "volwaardig" lidmaatschap van RDM. Een en ander is ook in dezelfde bewoordingen opgenomen in het toetredingsvoorstel:

> Deze basistaken vormen het pakket van dienstverlening dat een deelnemer minimaal zal afnemen vanuit de gemeenschappelijke regeling. Bij toetreding kunnen deze taken gefaseerd worden ingebracht, indien de gemeente een dienst vanuit het takenpakket niet aanbied aan haar huishoudens hoeft deze niet te worden ingebracht.

Uit de dienstverleningsovereenkomsten die Horst aan de Maas en Beesel met RD Maasland hebben gesloten, volgt exact eenzelfde beeld:

Dienstverleningsovereenkomst:
Welke taken (basis en plus) een gemeente inbrengt bij RD Maasland is vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst. De afspraak is dat als er bij de toegetreden gemeente een taak vrijkomt binnen het basispakket deze bij RD Maasland wordt ondergebracht. Voor wat betreft een taak uit de plustaken wordt RD Maasland minimaal benaderd om te onderzoeken of samenwerking voor beide partijen meerwaarde heeft (geen verplichting).

Nu de zienswijze van de gemeenteraad van Leudal overeenkomt met de reeds tussen Horst aan de Maas en Beesel gemaakte afspraken, geeft de zienswijze geen aanleiding tot aanpassing van het toetredingsvoorstel. De besluitvorming in Beesel heeft op 23 september 2024 plaatsgevonden.

Toestemming van de raad, daarna besluit tot toetreding.
Wij stellen u hierbij voor om uw college toestemming te verlenen tot het besluiten tot het toetreden tot de Gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Maasland. Het verlenen van toestemming is noodzakelijk voordat het college kan besluiten tot toetreding en wijziging van de regeling, zo volgt uit artikel 1 lid 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Wanneer de raad het college toestemming geeft voor het toetreden tot GR RD Maasland, leggen we op korte termijn, maar in elk geval voor 15 februari 2025, een toetredingsbesluit aan het college voor zodat de toetreding voor 1 maart 2025 geëffectueerd kan worden.

Het huidige contract inzake de afvalinzameling eindigt op 1 maart 2025. Wanneer uw raad geen toestemming geeft tot toetreding, of het besluit wordt later genomen, hebben we een samenwerkingsovereenkomst gesloten zodat de afvalinzameling tijdelijk gewaarborgd is tot de inzameling alsnog aanbesteed is.

De toestemming van uw raad kan enkel worden geweigerd wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Dat is een zware maatstaf. De weigeringsgrond "strijd met het recht" zal hier niet aan de orde zijn, omdat toetreding van nieuwe deelnemers aan de GR van RD Maasland mogelijk is. De weigeringsgrond "strijd met het algemeen belang" kan bijvoorbeeld aan de orde zijn als de regeling onvoldoende rechtszeker is of als de mogelijke financiële gevolgen van het voorstel voor de gemeente onvoldoende ondervangen zijn. Ook het – in het geheel – niet en niet gemotiveerd opvolgen van een zienswijze kan een reden zijn om de gevraagde toestemming te onthouden.

Processtappen en planning
Welke stappen we tot nu toe hebben doorlopen en wat we nu vragen we nu van uw raad, ziet u in het navolgende overzicht:

Wie	Wat	Wanneer
College Beesel	Interessebrief toetreding RDM	2 juni 2024
Dagelijks bestuur RDM	Positief uitgesproken op mogelijke toetreding RDM	19 juni 2024
College Beesel	Toetredingsverzoek ingediend bij RDM	9 juli 2024
Algemeen bestuur RDM	Positief gereageerd op toetredingsverzoek	10 juli 2024
Raad Beesel	Het verzoek tot toetreding tot de Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst Maasland is positief bekrachtigd en de Raad heeft zich onthouden van het kenbaar maken van zienswijzen met betrekking tot de beoogde toetreding.	23 september 2024
Raden RDM	Zienswijze procedure doorlopen	September /oktober 2024
Dagelijks bestuur RDM	Toestemming toetreding RDM	17 oktober 2024
Algemeen bestuur RDM	Instemmingsbesluit toetreding RDM van de colleges Horst aan de Maas en Beesel	06 november 2024
Raad Beesel	Toestemming verlenen aan het college om toe te treden tot GR RDM	16 december 2024
Gemeenteraden van Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Leudal	Verlenen toestemming voor de toetreding van Beesel tot RDM en daarmee gepaard gaande wijziging van de GR	Januari 2025
College Beesel	Indien toestemming raad: besluit tot toetreding RDM	Uiterlijk 15 februari 2025
GR RDM	Toetreding Beesel (en Horst aan de Maas)	1 maart 2025

a. Financieel
Zoals beschreven is in o.a. het voorstel m.b.t. ‘Zienswijzenprocedure toetredingsverzoek tot de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Maasland’, nemen de afvalkosten (bij zowel toetreding tot RDM als bij een keuze voor een andere marktpartij) toe.In de (meerjaren) begroting 2025 is deze kostenstijging verwerkt.2025 wordt daarbij gezien als een overgangsjaar, waarbij het huidige contract afloopt en wordt overgegaan naar een nieuwe partij. De kosten zijn daarbij gebaseerd op de tariefstelling van RDM alsmede overige prijswijzigingen. In 2026 gaat het nieuwe grondstoffenplan in met bijbehorende afvalinzameling (en kosten).

b. Juridisch
RDM is een collegeregeling, zoals bedoeld in artikel 1 lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr). De Wgr bepaalt dat voordat het college een besluit neemt over toetreding tot een gemeenschappelijke regeling, de gemeenteraad een zienswijze kan uitbrengen. U heeft besloten van deze mogelijkheid geen gebruik te maken. Ook de andere gemeenteraden zijn in de gelegenheid gesteld om een zienswijze uit te brengen. RDM heeft één zienswijze ontvangen, maar dit leidde niet tot een wijziging van het voorgenomen besluit.
De Wgr bepaalt dat u daarna, in een apart besluit, toestemming kunt verlenen aan het college om een regeling te treffen. Toestemming kan volgens artikel 1 lid 4 van de Wgr alleen worden onthouden wanneer er strijd met het recht of het algemeen belang is. Dat is hier niet aan de orde.
Zonder uw toestemming kan het college niet toetreden tot de regeling.

Wanneer de gemeente Beesel toetreedt tot de RDM wijzigt daarmee de regeling. Dit wordt bekend gemaakt in het Blad Gemeenschappelijke Regelingen, op www.overheid.nl.

c. Risico's
Mocht uw raad besluiten om zich van de toestemming te onthouden, dan geven we u mee dat de toetreding tot de GR van RDM niet mogelijk is.

6. Visie Blij in Beesel
Afvalscheiding en recycling draagt bij aan een duurzame woon-en leefomgeving.

7. Toegankelijkheid
n.v.t.

8. Duurzaamheid
Afvalscheiding en recycling draagt bij aan een duurzame wereld en circulaire economie.

Bijlage
1. Concept-Raadsbesluit. 'Toestemming college voor toetreding RDM per 1 maart 2025'.